FRANCKESCHE STIFTUNGEN

Alte Drucke

DE NOTHIS || SPVRIISQVE FILIIS.|| LIBER SINGVLARIS || Gabrielis Palaeoti, S. Romanae Ecclesiae || Cardinalis, ac Bononiensis || Iurisconsulti.|| IN ...

Paleotti, Gabriele

Frankfurt/Main, 1574/(1573)

VD16 ZV 26219

CAP. LVIII.

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149688

Visual Library

tametsi ex illegitimo nati sunt quocunq; matrimonio, vt multis exemplis in Decretis relatum est. *a* Vnde nec multùm abest, cùm vidimus & nos quendam huiusmodi genere totius Ecclesiæ gubernacula tenentem. Nec desunt adhuc aliqui talibus editi natalibus, qui in sacrum Episcoporum Collegium & Cardinalium etiam quandoq; adleguntur.

a c. Osius. 56. dist. cum Glo. in c. Cenomanensem. ver. fornicatione ead. dist.

AN ILLEGITIMI PENsiones ecclesiasticas, aut ius patronatus possint obtinere.

1 *Onera sacerdotiorum quæ.*
2 *Pensio quid sit.*
3 *Prohibitus sui odio aliquid habere, intelligitur tantùm quo ad lucrum.*
4 *Pensio laicis conceditur.*
5 *Cur ab Ecclesiæ ministerio, illegitimi repellantur.*
6 *Sacerdotia obtinere honos est.*
7 *Pensionum plura genera.*
8 *Spurij habere possunt iuspatro. & Hospitalia administrare.*

CAP. LVIII.

NVN-

NVnquid verò, certa annua pensio, ex sacerdotij alicuius prouentu, ei qui non legitimè natus sit, poterit decerni? Et non videretur. *a* Nam cùm huiusmodi sacerdotijs varia onera sint adiuncta, veluti vt is qui illis præest, diuina celebrare, *b* gregem sibi commissum custodire, apud eum perpetuò commorari teneatur, *c* & alia quædam. *d* Idcircò & emolumenta omnia ad eum tantùm spectare æquum esset, qui oneribus illis inseruit, veluti fructus rerum, redditus, pensiones, & si qua similia, *e* vt labor ille, hoc decentis lucri solatio subleuetur, cùm & vulgo dicatur, propter officium, concedi beneficium, *f* & qui altari seruit, de altari viuere debet. g Cùm ergò propter onera, talia quoque emolumenta ex his ecclesisticis titulis percipiantur, consequés etiam videtur, eos qui talia onera iure nequeunt sustinere, hos nec commoda etiam vlla ex ijs posse sperare. *h* Sed huiusmodi sunt illegitimè nati, qui ad nullos sacros ordines euehi, nullis in ecclesia officijs defungi possunt, *i* ergò nec pensiones, quæ sunt fructus & commoda sacerdotiorum, ijs erunt vnquam concedendæ. Clarum enim est, pensionem nihil

a Gigas, in tract. pens. q. 16.
b c. si canoni ci, de off. ordi. in 6 Fel. c. postulasti, de rescri. nu. 33.
c c. 3. 4. & to. tit. de cler. nõ resid.
d 40. Dist. cũ seq. & de off. archidi. archi presby.
e c. cùm secũdum, de præben.
f c. fin. de rescrip. in 6.
g c. ex his. 12. q. 1. c. extirpãdæ, de præbẽ.
h c. eos. 81. dist.
i c. innotuit, de elect. & to. ti. de si presb. & c. 1. eo. in 6.

hil aliud esse, quàm meram beneficij cõmoditatem, vt ex eius diffinitione colligitur à Doctoribus tradita. *a* Porrò valdè absurdum esset, cùm ab oneribus sacerdotiorum, ab ordinibus, atque alijs ecclesiasticis curis, illegitimi arceantur, *b* eos deinde ad ea quæ solùm vtilia & lucrosa sunt, admittere? *c* Sic enim melioris conditionis essent illegitimi, quàm legitimi, cùm illi duntaxat commodis frui, hi & incommoda sustinere plerunque cogantur. Et tamen nunquam luxus castitate potior habendus est. *d* Ex his ergo satis concludi videtur, illegitimos nisi legibus soluantur, pensionum capaces non esse, cùm ad sacros ordines, & ea quæ secum oneris, aut solicitudinis aliquid adiunctum habent, nisi eisdem legibus soluantur, admitti non possint. *e* Quinimò cùm in pœnam illegitimorum, & odium paternæ incontinentiæ id statutum sit, ne ecclesiasticis vllis se immisceãt muneribus, *f* non deberet hoc immunitatem ijs ab oneribus dare, sed tantùm à commodis omnibus eos repellere, *g* cùm hæc iuris regula sit. Vbi certo munere alicui, suomet delicto, aut odio interdicitur, commodis eum omnibus, non incommodis priuari. *h* Quominùs ergò hi tales pensiones, quæ emolumentum

a in Cle. 1. §. ea. de supplẽ. neg. prel. Cacial. in tract. pens. in prin.

b d. tit. de fil. presb.

c contra d. c. cùm secundũ, de presb. & l. secundum naturam, de regu. iuris.

d Aut. de restit. & ea quæ par. §. 1.

e c. 1. 56. dist.

f c. literas, de fil. presb. ca. si gens. 56. dist.

g l. relegatorum. §. fi. cum l. seq. de interd. & releg.

h l. si quis solidi, de he. insti. Iast. rub. de iust. & iur. nu. 18. 19.

tum tantùm afferunt, consequi posse debebunt?

Contrarium tamen sensit Gomesius, *a* non mediocris vir eruditionis, & ratione, vt mihi videtur, optima. Pensio enim nihil spirituale secum habet, *b* sed veluti profanum quid censetur, vnde etiam laicis concedi potest, *c* licetq; tanquam vsu-
4 fructus à proprietate pendeāt ecclesiastici beneficij, vt in diffinitione pensionis dicitur, *d* diuersa est tamen omninò à beneficio, vt omnes aiunt. *e* Verùm cùm illegitimi, omnia quæ spiritualia nō sunt, rectè capere possint, præterquàm si à patre proficiscantur, *f* cur non etiam & pensionem, quæ merè profana est, possint obtinere? Nec enim quicquam refert, quòd ex beneficio pēsio excipiatur, nam & fructus cæteri, qui ex beneficio proueniunt, nemo sanè negabit eos illegitimis vendi aut donari posse, cùm etiam eisdem, pietatis & eleemosynæ causa, multa à patre testamenti executore tradi possint, si illi his rebus indigeant, vt alibi à nobis dictū est, *g* quæ tamen religionis tantùm causa relicta, & ad spiritualium speciem accedere videntur. *h* Nec etiam id consequens est, vt pensiones illegitimis interdicantur, quia & sacerdotia nequeant obti-
5 nere. Hic enim interdictionis cessat ratio,

a in reg. de ann. pos. q.21

b Abb. ca. ad audientiam. 1. de resc. in 1. Nota.

c Arch. c. quāuis. 1. de præben. in. 6. col. 2. Gigas in trac. pēs. q.21. Caccial. q.13.

d Car. in Clemen. de supp. neg. præl. Caccial. in princ. tract.

e c. quamuis. 1. de rescri. in 6. vbi Fran. 2. Nota. & Abb. c. ad audientiam. 1., Nota. & Fel. de resc.

f Alex. l. 6. vlti. Notab. de vulg. & pup.

g cap. 44.

h Bart. Cas. l. si quis Titio, de leg. 2.

ſiquidem prohibitum eſt illegitimis, in eccleſia Dei miniſtrare, aliáue ſacra munera exercere, quòd eos qui templis Deorũ aſsiſtunt, ſacríſque oblationibus dant operam, oportét continentes inprimis eſſe, & puros, & omni labe purgatos. *a* At illegitimos, non credit lex continentes futuros, *b* aut omninò innoxios, *c* vnde ab eccleſiæ etiam eos ſeruitio atque ordine reiecit. Quòd verò idcircò ab eccleſia, cætera quæ profana ſunt, percipere non valeant, aut pietatis intuitu, aut in laborum, meritorúmue ſuorum compenſatione, aut quacunque alia ratione, hoc minimè his prohibitum legimus, cùm nec vlla id ratio poſsit perſuadere. Non ſequitur autem, melioris ideò conditionis eſſe illegitimos, quàm legitimè natos, vt ſuprà argumentabamur. Namque legitimi quidem ipſi & penſiones capere poſſunt, prout illegitimi, ſed hi præterea, & ſacerdotia obtinere, eccleſiaſticis titulis decorari, & Deo ipſi valent miniſtrare, quæ omnia & honorificentiſsima ſunt, & ijs tantùm digna deferri, qui inſignibus admodum meritis emineant, *d* ad quæ tamen cùm illegitimi nequeant aſpirare, hinc ſatis patet, illos in hac re deterioris potiùs cõditionis eſſe, cùm inter honeſtos, honeſtis in locis adnotari,

a ca. propoſuiſti. 82. diſt.

b c. literas, de fil. presb.

c ca. coniunctiones. 35. q. 2.

6

d 40. diſt. & 41. 42.

præ-

præclarũ sit, repelli turpe, *a* & satis hoc Canones vbique testentur, eos ob nataliũ turpitudinem, vitæq; indignitatem à talibus muneribus arceri, *b* non quòd vllam hac in re prærogatiuam præ cæteris
7 fuerint consecuti. Ex his infero, quòd cùm pensionum plura sint genera, *c* aliæ quidem quæ simpliciter super fructibus alicuius beneficij ecclesiastici constitui solent, prout quotidiè fit. Aliæ verò, quæ in titulum, vel pro titulo sacerdotij, alicui decernuntur. *d* Si de prioribus loquamur, cõcludo omninò cum Gomesio, illegitimos eas posse obtinere, quia nihil spirituale sapiunt, quales sunt omnes ferè quæ hodie super beneficijs reseruantur. *e* Sin verò de alijs tunc contradicerem, quia pro beneficio habentur, & beneficij nomine continentur, *f* cùm tunc pro re maximè spirituali sint constitutæ, scilicet in titulum sacerdotij, & ita argumenta Gigantis secundum hæc intelligi possent.

8 Sed quid de Iure patronatus dicemus, an ne & illegitimis illud permittemus? Et negandum videretur, cùm annexum sit rei spirituali, *g* cuius illegitimi capaces non sunt, vt modò dicebamus. Verùm cùm fauore ecclesiæ, diuiniq; cultus, laici quoque ad id admittantur, sunt qui di-

a l.4.C.de specta.lib.10.

b c. accedẽs, de pur.can.& tit. de fi.presby.& c. si gẽs. 56.dist.

c Gigas in tract.pens. q.3.

d Fel.c.postulasti, de rescr. nu.38.

e Caccial. q. vltima. num. 10.11.Gigas q. 3.in fin.

f Fel.c.ad audientiam, de rescr. nu.13. Gemin. d.ca. quamuis.Gigas.q.1. Car. d.Clem.1.

g c. quanto, de Iudicijs.

cant etiam illegitimis non interdicendũ, vt copiosè Curtius in tractatu suo disputauit. *a* Alij tamen variè in hac re distinguunt, *b* quæ materia, quoniam apud eos vberrimè tractata reperitur, ideò satis esse in præsenti putamus, lectorem ad eorum commentarios reiecisse. Sanè & Hospitalium administratio, illegitimis sicut & laicis mandari potest, dum sacrorũ eis cura non immineat, ipsiq; benè instituti, ac honestæ vitæ habeantur. *c*

a Roch. de Cur. in tract. ius patro. ver. competens. q. 2.

b Lamber. in trac. de iu. patro. lib. 1. pag. 129.

c Pet. Vbald. tract. de cano. episc. & paro. pag. 193. nu. 4

AN ILLEGITIMI DICANtur de Familia patris.

1 *Nomina alia ciuilia, alia naturalia.*

2 *Bart. in nomine familiæ declarando varius.*

3 *Spurij de familia dici propriè non possunt, & quare, num. 5.*

4 *Familiæ nomen quomodo ad agnatos & cognatos hodie pertineat.*

5 *Familiæ nomen variis modis sumitur.*

CAP. LIX.

Voniam leges iniustos filios à patris successione repellunt, ac veluti alienos ducunt homines, videtur etiam plerisq; vt quemadmodum